

7/5513
ÇOK ACELE ve SÜRELİ

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.12.0.APK.0.07-211- /2373
Konu : Yazılı Soru Önergesi

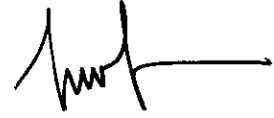
.../04/2005

25 NİSAN 2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi :06.04.2005 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-10293 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde gönderilen, Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'e ait 7/5513, esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Sami GÜÇLÜ
Bakan

EKLER :

1- Görüş 7/5513 (1 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ**Önerge Sahibi****: Kemal DEMİREL****Bursa Milletvekili****Esas No****: 7/5513**

Tarih boyunca, barış, dostluk ve bereketi zeytin simgelemiştir. Zeytin, besin değeri çok yüksek bir yiyecektir.

Günümüzde özellikle Marmara, Ege ve Akdeniz bölgelerimiz zeytin yetiştiriciliği konusunda dünya çapında isim yapmış yerler arasında bulunmaktadır.

Zeytin üreticileri başta üretim olmak üzere çeşitli aşamalarda zorluklarla karşı karşıya kalmaktadır.

Zeytin üretimini yapan halkın, büyük çoğunluğunun arazisi küçük, zeytin ağacı sayısı azdır. Bu yüzden geçimlerini sağlayacak kazancı ancak elde edebilmektedirler. Bu üreticilerin desteklenmesi ve üretim alanlarının genişletilmesi gerekmektedir.

Dünya ve ülkemiz açısından hem çok değerli bir besin maddesi hem de çok zengin ekonomik potansiyele sahip bir ticaret maddesi olan zeytine hak ettiği değerin verilmesi gerektiğine inanıyoruz.

Ülkemizde bulunan zeytin çeşitliliğinin belirlenmesi gerekmektedir. Bölgesel özelliklere göre yetiştirilen zeytinlerin en uygun biçimde değerlendirilerek, gerekli işlemler sonucunda, kayıp olmadan üreticinin verdiği emekler ve alın teri hak ettiği değeri bulmalıdır.

SORU 1) Ülkemizde yetiştirilen zeytinlerin bölgelere göre dağılımı nedir?

CEVAP 1) Zeytin ağaç sayısı bakımından Ege Bölgesinde %56, Marmara Bölgesinde %25, Akdeniz Bölgesinde %14, Güneydoğu Anadolu Bölgesinde %5 oranında zeytin ağacı mevcuttur. Aydın, İzmir, Balıkesir, Muğla, Manisa ve Çanakkale İllerinde zeytincilik yoğun olarak yapılmaktadır. Balıkesir İli zeytin ağacı sayısı bakımından ilk sırayı almaktadır. Türkiye zeytinyağı üretiminin %18'i bu ilimizde gerçekleşmektedir. Ülkemizde her yıl dikimi yapılan yaklaşık 5 milyon adet zeytin fidanının %95'i Gemlik çeşidi, %5'ini Ayvalık, Yağ Çelebi, Domat v.s oluşturmaktadır.

SORU 2) Ülkemizde yetiştirilen zeytinlerin türleri açısından bir haritası mevcut mudur?

CEVAP 2) Ülkemizde yetiştirilen zeytin çeşitlerinin bir haritası mevcut olmamakla birlikte, kendi bölgelerinde yetiştiklerinde yüksek verim sağlayan bölgelerine uyum sağlamış çeşitler aşağıda belirtilmektedir.

Marmara Bölgesi	: Çelebi, Edincik Su, Gemlik, Karamürsel Su, Samanlı
Ege Bölgesi	: Ayvalık, Çakır, Domat, İzmir Sofralık, Kiraz, Memecik, Uslu
Akdeniz Bölgesi	: Büyük Topak Ulak, Sarı Hasebi, Sarı Ulak, Tavşan Yüreği
Güneydoğu Bölgesi	: Eğriburun, Halhali, Kalembezi, Kilis Yağlık, Nizip Yağlık, Yağ Çelebi

SORU 3) Ülkemizdeki zeytin türlerinin korunması için neler yapılmaktadır?

CEVAP 3) Ülkemizin diğer geleneksel meyve türlerinde olduğu gibi zeytin konusunda da sahip olduğumuz tip ve zenginliğinin ulusal ekonomiye kazandırılması için yapılmakta olan klon seleksiyonu konularına son yıllarda daha yoğun bir şekilde girilmiş olmakla birlikte hala bütün çeşitlerimizin karakterizasyonu uluslararası geçerlilikteki standartlara göre bitirilememiştir. Halen araştırma kuruluşlarımız tarafından Milli Çeşit listesinde yer alan ve tescilli çeşit olarak kabul edilen zeytin çeşitlerinin de UPOV formatında özellik belgeleri hazırlanmaktadır. Söz konusu çalışmalar tamamlanana kadar zeytin fidanının 19.09.1996 sayılı ve 22762 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İhracı Yasak ve Ön İzne Bağlı Mallara İlişkin 96/31 sayılı Tebliğ kapsamında kalması ile çeşitlerimizin rakip ülkeler tarafından sahiplenmesi engellenmektedir.